

2007-05-31
ESKILSTUNA

SLUTRAPPORT
PROJEKT – Trygg med värmepump
Prj.nr: 30256-1

Företag/organisation Energikontoret i Mälardalen AB	Organisationsnummer 556134-8698
Postadress Portgatan 3	Plusgiro 103 26 67-6
Postnummer/Ort 633 42 ESKILSTUNA	
Projektledare (förnamn, efternamn) Carita Wiklund (samt Hans Jältorp)	
Telefon 016-17 80 31, 070-638 59 66	
E-postadress carita.wiklund@energikontor.se	Webbplats www.energikontor.se

Sammanfattning

Projektet tog form vid den energirådgiivarträff som nätverket för de kommunala energirådgiivarna i Sörmland, Västmanland och Uppsala län hade i Trosa i april 2006. Vid träffen i Trosa deltog de tekniska konsulterna Martin Nylander och Mats Carlström och träffen ägnades åt djuplodning inom värmepumpsområdet. Det nyligen avslutade nationella pelletsprojektet hade tagit fram en pärm med all upptänklig information gällande pellets och den togs emot med stor uppskattning av energirådgiivarna. Varför inte producera en pärm med information och vägledning i värmepumpsfrågor?

Bland småhusägare i Sverige pågår idag en febril konverteringsaktivitet. Undersökningar och statistik visar på att den stora konverteringen sker från olja till värmepumpar, främst bergvärme. Statistik från försäkringsbolagen visar på brister både i installationen men även på de maskiner som installeras. Energirådgiivarna upplever i många fall att de samtal som kommer in till dem till största del handlar om värmepumpar. Många gånger vill ”kunden” ha en bekräftelse på att man gjort rätt, alltså inhämtar information i efterhand och inte före. Man har pratat med grannen som installerat en bergvärmepump. Som vi vet är alla hus unika och beteendet hos de boende i huset avspeglar sig på energibehovet.

Projektet syftar till att nå ut med information till den som går i konverteringstankar så att det blir rätt från början. Har man redan gjort en installation och det sedan inte blev som man tänkt sig så finns hjälp att få, även om detta har projektet informerat. Information har tillhandahållits på 13 platser¹ i regionen. Det har också varit projektets önskan att öka kunskaperna hos beslutsfattare och handläggare på de kommunala förvaltningar som arbetar med tillståndsärenden. Många tjänstemän har nåtts av informationen men politiker är en svårare grupp att nå ut till.

En inbjudan med intresseanmälan om utbildning/information gick också ut till installatörerna. Dessa hade dock bråda dagar och sa sig inte ha tid att avsätta för utbildning. Några av dem har dock deltagit vid de frukost- och lunchseminarier som hållits för kommunerna.

Bifogat denna rapport finns den broschyr som projektet producerat och som också ingår i värmepumpsparmen. Broschyren har tryckts i närmare 4 000 ex och fått stor spridning.

¹ Seminarierna i Knivsta och Uppsala kommer att genomföras tidig höst 2007.

Bakgrund

Bland småhusägare i Sverige pågår idag en febril konverteringsaktivitet. Ett flertal rapporter visar på att den största omställningen från olja sker till värmepumpar av olika slag, främst bergvärme. Otaliga är de frågor som de kommunala energirådgivarna får svara på inom just detta område. Rapporter visar att det även förekommer stora brister inom detta område när det gäller installationerna och tekniken runt värmepumparna.

Organisation

Energikontoret i Mälardalen har samordnat projektet.

Grunderna för den broschyr som projektet producerat har arbetats fram främst tillsammans med de tekniska konsulterna Martin Nylander och Mats Carlström. I övrigt har arbetsgruppen representerats av:

- Energirådgivarna i Västmanland, Södermanland och Uppsala län
- SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut
- SVEP

Arbetet med framtagandet av broschyren har även lett till vissa förutsättningar för den värmepumpspärm som tagits fram som vägledning för energirådgivarna.

Arbetsgruppen i möte, Eskilstuna november 2006.

Aktörer

SVEP

Utrustningstillverkare och leverantörer

Brunnsbore

Svenska Borrentreprenörers Branschorganisation (Geotec)

VVS-installatörer

SGU (Sveriges Geologiska Undersökning)

Naturvårdsverket (ev. miljörisker från/av värmepumpar)

Kylentreprenörernas Förening

Försäkringsbolag

Energirådgivare

Energikontoret

Genomförande

För de kommunala förvaltningarna och förtroendevalda har frukost- och lunchseminarier anordnas. Där har fokus varit något mer på den tekniska sidan. Stor vikt har legat på att upplysa om de problem som kan uppstå vid borrning av energibrunnar samt de byggnadsfysikaliska problem som kan uppstå vid en konvertering.

Totalt har 7 frukost- och lunchseminarier hållits där tjänstemän, politiker, handläggare, installatörer och brunnsborrhare deltagit. Totalt 54 deltagare.

Kvällsinformation har getts vid 13 tillfällen med 314 besökare totalt.

Seminarierna i Uppsala och Knivsta kommer att genomföras under september.

Värmepumpspärm

I det nationella projektet ”Pelletsvärme – Framtidsvärme” togs en pärm fram innehållande allt tänkbart och användbart material rörande pellets. Projektet ”TMV” har på liknande sätt producerat en pärm om värmepumpar.

Innehåll:

- Broschyrer
- Faktablad
- Produktinformation
- Att tänka på vid nybyggnation/konvertering
- Normbrunn
- Konsumenträtt
- Information om återförsäljare, utrustningsleverantörer, installatörer m.fl.
- OH-material

Övergripande mål

att sprida information om värmepumpsinstallationer

Målet med att sprida information har uppfyllts väl. Broschyren har tryckts i ca 4 000 ex och fått en stor spridning. Samtidigt har direkt information nått ca 400 deltagare vid de olika seminarierna.

att underlätta för kunden genom att verka för tillgången till kompetenta energirådgivare, upphandlingsunderlag och garantiåtgärder

Att veta om projektet underlättat för kunden är svårare att avgöra. Dock har så gott som alla besökare vid kvällsseminarierna fått chansen till enskilda samtal med de tekniska konsulterna eller någon annan person involverad i projektet. Seminarierna har varit uppskattade och vid flera tillfällen har det varit mer diskussion än envägskommunikation. Förhoppningen är också att den broschyr och den värmepumpspärm som tagits fram i projektet ska vara vägledande och rådgivande för såväl energirådgivaren som den eventuella värmepumpskunden.

att öka kunskaperna kring värmepumpsinstallationer i de kommunala förvaltningarna

Målet att öka kunskaperna i kommunala förvaltningar har delvis uppfyllts. Vid seminarierna har många tjänstemän och handläggare deltagit samt någon enstaka politiker. Målet med att nå ut med information till beslutsfattarna anser projektet inte vara helt uppfyllt då antalet deltagande politiker varit få. Dock har de samtal som förts vid dessa tillfällen varit intressanta och djuplodande i problematiken kring värmepumpsinstallationer.

att öka kunskaperna hos installatörer av utrustning

Ett försök gjordes med att erbjuda installatörer utbildning och information gällande värmepumpsinstallationer. Planeringen för detta fick dock läggas åt sidan då intresset var svalt hos installatörerna. Trycket på installatörerna från marknaden är stort och något större utrymme för utbildningar och seminarier finns inte. Installatörerna har därefter erbjudits att delta vid de seminarier som hållits för kommunala förvaltningar. Ett fåtal installatörer har deltagit vid dessa möten och ett fåtal installatörer har även deltagit vid kvällsseminarierna. Tidpunkten har kanske inte heller varit den mest lämpliga då projektet pågått under ”värmesäsong”.

Budget och kostnadsplan

Kostnadsställe	Ersättningsnivå	Kostnader kr
Eget arbete, samordning och planering av aktivitet	250 tim * 550 kr/tim	137 500
Konsultarvode		130 000
Resor och logi, konsulter		30 000
Marknadsföring, annonser och utskick		60 000
Framtagande av pelletsärm	80 tim * 550 kr/tim	44 000
Materialkostnader pelletsärm		25 000
Omkostnader projektgrupp		8 000
Övriga resor, energikontorspersonalen		12 000
Lokalhyra, förtäring samt övriga kostnader		50 000
Total projektbudget		496 500

Då alla fakturor ännu inte är redovisade och bokförda i projektet ges ingen ekonomisk slutrapport i detta läge. Slutrekvirering och rapportering kommer att ske innan den 30 juni enligt gällande beslut från Energimyndigheten.

Övrig information

Nätverket med de kommunala energirådgivarna i Västmanland, Södermanland och Uppsala län hade en nätverksträff den 7-8 december 2006. Träffen hölls nere i Borås hos SP och en stor del av träffen ägnades åt frågor kring just värmepumpar och SP:s testning.

För Energikontoret i Mälardalen

Carita Wiklund